

Udskriftsdato: 22. december 2025

2007/2 BSF 35 (Gældende)

**Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en pulje til en forstærket oplysningsindsats om udviklingsarbejde og globalisering i udviklingslande på 45 mio. kr.**

---

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 22. januar 2008 af Jeppe Kofod (S), Kirsten Brosbøl (S), Mogens Lykketoft (S), Julie Skovsby (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Hanne Agersnap (SF), Steen Gade (SF), Morten Helveg Petersen (RV), Gitte Seeberg (NY) og Frank Aaen (EL)

## **Forslag til folketingsbeslutning**

**om oprettelse af en pulje til en forstærket oplysningsindsats om udviklingsarbejde og globalisering i udviklingslande på 45 mio. kr.**

Folketinget opfordrer regeringen til:

- At oprette en pulje til en forstærket oplysningsindsats om udviklingsarbejde og globalisering i udviklingslande med årlige midler på 45 mio. kr. Formålet er fremover at sikre bred forståelse i Danmark for udviklingsarbejdet og globaliseringens konsekvenser for verdens fattige. Puljen skal kunne søges af enkeltpersoner, grupper og organisationer, der ønsker at oplyse og tilbyde undervisning om forholdene i udviklingslandene eller om globaliseringens konsekvenser for udviklingslandene.
- At foretage en analyse af den hidtidige oplysningsindsats på området og fremkomme med anbefalinger til forbedring af indsatsen for at »udbrede kendskabet til og skabe forståelse for udviklingslandenes problemer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde«, jf. § 10 i lov om internationalt udviklingssamarbejde.

## *Bemærkninger til forslaget*

Vi lever i en globaliseret tidsalder, hvor vores hverdag i Danmark i stigende grad påvirkes af globaliseringen, og hvor vores handlinger samtidig har konsekvenser for befolkningen i lande langt væk fra os. Danskerne ved meget om de økonomiske og kulturelle konsekvenser af globaliseringen, der vedrører dem selv, men desværre meget mindre om globaliseringens betydning for ulighed, udvikling og handel på verdensplan. For at sikre en kvalificeret offentlig debat i Danmark er det vigtigt, at vi forstår vores egen rolle i globaliseringen og konsekvenserne af globaliseringen for resten af verden, ikke kun for de velstående lande.

Oplysningsarbejdet bør have som målsætning at formidle de stadig flere sammenhænge, der findes mellem levevilkårene i udviklingslandene og i Danmark. Hensigten er at skabe forståelse for, at verden hænger sammen, og at afstande mellem lande og befolkninger bliver mindre. Målet er at klæde næste generation på til globaliseringens mangeartede udfordringer, således at den forstår disse sammenhænge og kan handle på baggrund heraf.

Det frie marked efterspørger ikke i tilstrækkelig grad information om globaliseringens konsekvenser for udviklingslandene. Netop derfor bør den danske stat give økonomisk støtte til tilvejebringelse af denne information til fælles bedste for den danske befolkning og den offentlige debat. Udviklingsbistanden skal først og fremmest komme de fattige til gode. Men samtidig viser undersøgelser, at danskerne ved for lidt om situationen i de fattige udviklingslande. Netop derfor bør den danske stat økonomisk støtte tilvejebringelse af denne information til fælles bedste for den danske befolkning og den offentlige debat.

I juni 2007 foretog en række FN-kontorer i Danmark en undersøgelse af danskernes viden om udviklingsarbejdet og situationen i verdens fattige lande. Den viste desværre, at danskerne ved meget lidt om emnet. Kun 15 pct. vidste, hvad de meget omtalte 2015-mål var, og heraf svarede halvdelen af disse forkert på spørgsmålet om, hvad 2015-målene omhandler. De 15 pct. er kun en stigning på 6 pct. siden 2005, hvor regeringen kraftigt beskar oplysningsmidlerne, og det er markant lavere end i de øvrige nordiske lande. Hertil kommer, at OECD's seneste evaluering af dansk bistand noterer sig, at udviklingsoplysningen er blevet reduceret og pålagt egenfinansiering. Rapporten opfordrer til igen at styrke dette område i samarbejde med ngo'erne. Endelig melder de frivillige bistandsorganisationer også om en massiv efterspørgsel på information om udviklingslande, globaliseringens konsekvenser herfor og bistandsarbejdet generelt, som de ikke har ressourcer til at imødekomme.

Især undervisningsdelen har lidt under de seneste års nedskæringer. Det er vigtigt, at også de unge undervises i globaliseringens muligheder og konsekvenser for både Danmark og de fattige lande, så de kan indgå i samfundsdebatten på et kvalificeret grundlag. For at sikre en informativ, tidssvarende og nuanceret undervisning er der behov for en løbende udvikling af nye undervisningsmaterialer om forholdene og udviklingsarbejdet såvel som globaliseringen i de fattige lande.

Mens Danmark har skåret i midlerne til udviklingsoplysning, har vore nabolande, Norge og Sverige, opprioriteret oplysningsindsatsen med tocifrede millionbeløb over de seneste år på grund af et stigende behov herfor. Danmark bør følge med tendensen i vore nabolande og øge den årlige bevilling til dette essentielle område. Ved at der oprettes en ny pulje til en forstærket oplysningsindsats, vil de afsatte midler i højere grad afspejle det stigende behov i befolkningen for et bredt kendskab til andre kulturer, andre landes udvikling og globaliseringens muligheder og risici for den fattige del af verden, samt hvilken indflydelse både danskerne og udviklingslandene har på hinandens virkelighed og hverdag.

Oplysning om bistand og om udviklingslande gives mest hensigtsmæssigt af de mange grupper i det danske samfund, der har baggrund i aktivt arbejde i disse lande. Det drejer sig i høj grad om de folkelige og frivillige ngo'er, der modtager 90 pct. af ngo-bevillingen over finansloven. De spiller en central rolle i kontakten med civilsamfundet i udviklingslandene. Den viden og information, ngo'erne opnår i samspillet med civilsamfundet, er værdifuld og central for en effektiv og målrettet indsats i udviklingslandene. Der-

for skal den viden omsættes mere aktivt fremover, og det kan vi opnå ved at oprette en styrket pulje til oplysningsaktiviteter. Derfor skal der med denne pulje skabes mulighed for, at ngo'erne kan søge midler til oplysningsaktiviteter ud over de 2 pct., de kan bruge af deres rammebevillinger.

I betænkning nr. 958 fra 1982 vedrørende dansk bistand til udviklingslandene fastslås det, at »Danida og de private organisationer i vidt omfang varetager forskellige oplysningsopgaver, som vanskeligt i konkrete ansøgninger kan prioriteres i forhold til hinanden«, og at »Danidas mere faktuelle oplysningsvirksomhed og de private organisationers holdningsprægede og engagerede oplysningsarbejde bidrager tilsammen til en nuanceret belysning af udviklingsproblemerne, der er af afgørende betydning for, at den offentlige debat kan tilføres den nødvendige bredde«.

Argumenterne fra dengang gælder stadig i dag. På denne baggrund må der siges at eksistere et påtrængende behov for at styrke indsatsen for oplysning om udviklingslandene ved at oprette en ny pulje med et udvidet formål, som muliggør en forstærket oplysningsindsats, der medtager globaliseringens konsekvenser for udviklingslandene. Samtidig bør en omfattende analyse af det hidtidige oplysningsarbejde udarbejdes med henblik på at forbedre indsatsen fremover.

Det skal tilstræbes, at oplysningsarbejdet spredes til så mange målgrupper som muligt i samfundet, og at der anvendes nye og utraditionelle informationstiltag, så det skaber, fastholder og uddyber befolkningens forståelse for det internationale udviklingssamarbejde med hensyn til:

- udviklingslandenes økonomiske, sociale, politiske, kulturelle og miljømæssige forhold,
- relationerne mellem udviklingslandene og den industrialiserede verden, herunder især de nye forhold, som globaliseringen afstedkommer, og
- Danmarks samarbejde med udviklingslandene samt den danske udviklingsbistand.

Før den nye oplysningspuljes formålserklæring endegyldigt formuleres, er det nødvendigt med en omfattende analyse af den hidtidige oplysningsindsats: Hvilke projekter har givet et fornuftigt afkast, og hvilke projekter har været mislykkede i forhold til programerklæringen for oplysningsbevillingen? Der er endvidere behov for en analyse af, hvorvidt midlerne med fordel kan bruges til at støtte de store landsindsamlinger. Her er befolkningens fokus allerede rettet mod emnet, og dette kan bruges som et positivt udgangspunkt for ikke kun at indsamle penge, men også at udbrede viden om udviklingsarbejdet og globaliserings konsekvenser og muligheder for udviklingslandene.

Puljen til en forstærket oplysningsindsats for udviklingsarbejde og globalisering i udviklingslande forvaltes af Udenrigsministeriet og fordeles af Oplysningsudvalget. Puljen kan søges af individer, virksomheder, private organisationer (ngo'er) og institutioner.

I udformningen af anbefalinger til forbedringer af oplysningsindsatsen bør der lægges vægt på følgende aspekter:

- Globaliseringens positive såvel som negative konsekvenser for de fattige lande bør inddrages som en integreret del af oplysningen om forholdene i udviklingslandene og af globaliseringsdebatten.
- Borgerne bør gennem oplysningspuljen sikres mangfoldig, kritisk og nuanceret information om forholdene i udviklingslandene og den danske bistands indhold og effekt.
- Arbejdet med den internationale dimension i undervisningssektoren bør sikres et globalt og udviklingsrelateret indhold.
- Universiteter, skoler og øvrige uddannelsesinstitutioner bør fortsat være en væsentlig målgruppe og aktive medspillere i det globale oplysningsarbejde.
- Der bør iværksættes nye og kreative tiltag, der på effektiv vis øger den danske befolknings kendskab til det udviklingspolitiske arbejde og de daglige forhold for mennesker i de fattige lande.

*Skriftlig fremsættelse*

**Jeppe Kofod (S)::**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

*Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en pulje til en forstærket oplysningsindsats om udviklingsarbejde og globalisering i udviklingslande på 45 mio. kr..*

(Beslutningsforslag nr. B 35).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.